

Dosarul nr. 1ra-1771/21
1-19039740-01-1ra-09082021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Plămădeală Ghenadie,
Judecători – Filincova Svetlana, Ghervas Maria,
Miron Aliona, Pitic Mariana

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, *Sîrbu Lilia*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Delijan Victor XXXXX, născut la **XXXXX**.

Termenii de examinare:

prima instanță: 01.07.2019 – 04.06.2020;
instanța de apel: 27.10.2020 – 31.05.2021;
instanța de recurs: 09.08.2021 – 15.02.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul central) din 04 iunie 2020, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Delijan Victor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 326 alin. (2), lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **1 (unu) an și 4 (patru) luni**, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complementare cerute în baza art. 65 Cod penal.

În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de **1 (unu) an**.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea de la *Delijan Victor* în beneficul *Statului* a sumei de 5610 (cinci mii șase sute zece) lei 90 bani, cu titlul de cheltuieli judiciare.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Delijan Victor, activând în calitate de avocat al CA „Delijan Victor”, acționând intenționat și urmărind scopul primirii mijloacelor financiare necuvenite, fiind angajat pentru acordarea asistenței juridice cet. XXXXX, susținând că are influență asupra persoanelor cu funcții de demnitate publică, sub pretextul exercitării influențelor pentru adoptarea unei hotărâri favorabile,

aflându-se în XXXXX pe parcursul lunilor aprilie-mai 2018, reprezentând apărarea lui XXXXX pe un proces penal de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), b²) Cod penal, judecat de Judecătoria Cahul (sediul Taraclia), susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Procuraturii raionului Taraclia, Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia), sub pretextul exercitării influențelor pentru adoptarea unei hotărâri favorabile, neagravarea situației inculpatului XXXXX și ca să nu fie contestată cu apel sentința de condamnare din 04 aprilie 2018 a inculpatului XXXXX la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 6 ani, a pretins de la XXXXX suma de 6000 euro, dar care nu i-a transmis din lipsa posibilităților materiale.

În continuare, la examinarea în ordine de apel de către Curtea de Apel Cahul a procesului penal în privința lui XXXXX, avocatul Delijan Victor, susținând apărarea acestuia, pe parcursul lunilor octombrie-noiembrie 2018 a pretins de la XXXXX suma de 2000 euro, pentru a influența procurorii și judecătorii de la Curtea de Apel Cahul, pentru a obține o hotărâre favorabilă în privința lui XXXXX, anume că să nu-i mai fie majorat termenul pedepsei cu închisoare, sumă de bani care nu i-a fost transmisă din lipsa resurselor financiare de către XXXXX.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2018 în privința lui XXXXX a fost stabilită o nouă pedeapsă majorată la un termen de 8 ani de închisoare.

Avocatul Delijan Victor, acționând în scopul obținerii de beneficii materiale necuvenite, începând cu data de 21 decembrie 2018 a pretins de la XXXXX, bani în sumă de 400 Euro, pentru demararea acțiunilor de exercitare a influențelor promise asupra persoanelor cu demnitate publică din cadrul Curții Supreme de Justiție, în vederea admiterii recursului condamnatului XXXXX de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție și obținerea unei alte hotărâri favorabile, în vederea eliberării de pedeapsa cu închisoare a condamnatului XXXXX, care a fost condamnat prin Decizia Curții de Apel Cahul din 07.11.2018 în baza art. 171 alin. (2) lit. b), b²) Cod penal la pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

La data de 26 decembrie 2018 aproximativ pe la orele 08:50 avocatul Delijan Victor aflându-se într-o încăpere din cadrul Judecătoriei Cahul sediul Taraclia situată în XXXXX str. Mira 3, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, a pretins și a primit personal de la XXXXX, banii în cuantumul pretins în prima tranșă de 400 euro, care conform cursului valutar de schimb oficial al BNM constituia suma de 7886,68 lei MDL.

La 19 mai 2019, avocatul Delijan Victor continuându-și acțiunile sale infracționale, la inițiativa sa s-a întâlnit cu cet. XXXXX, căreia i-a adus la cunoștință posibilele variante de hotărâri pe care poate să le adopte completul de judecători din cadrul Curții Supreme de Justiție la ședința fixată pe data de 29 mai 2019, cu pretinderea suplimentară a sumei de 7000 euro pentru influențarea judecătorilor la emiterea unei hotărâri de retrimiteri la rejudecare a dosarului penal în privința condamnatului XXXXX, precum și suma de 12000 Euro, anume pentru influențarea judecătorilor din completul de judecată al Curții Supreme de Justiție în procedura cărora se află spre examinare recursul condamnatului XXXXX, pentru emiterea unei decizii în favoarea ultimului, cu reducerea cu doi ani a termenului de pedeapsă cu închisoarea în privința condamnatului XXXXX.

La data de 25 mai 2019, aproximativ pe la orele 12:40, Delijan Victor acționând în scopul definitivării intențiilor sale infracționale, aflându-se în incinta biroului de serviciu amplasat în imobilul din XXXXX, str. XXXXX, personal a primit de la XXXXX restul banilor pretinși în proporții mari în mărime de 12000 euro, care conform cursului valutar oficial de schimb al BNM constituia suma de 240944,4 lei MDL, pe care le-a pretins în scopurile menționate, anume pentru determinarea judecătorilor la emiterea unei decizii definitive în favoarea lui XXXXX, cu reducerea termenului de pedeapsă cu închisoarea, cu depistarea și ridicarea sumei primite de 12000 euro și 100 euro primită din prima tranșă, prin percheziția efectuată în biroul acestuia amplasat în XXXXX str. XXXXX.

Acțiunile lui Delijan Victor au fost încadrate juridic în prevederile de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi: *pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de bani, pentru sine sau o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-l face să îndeplinească sau nu acțiuni, ori să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite cu primirea de bunuri în proporții mari.*

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri, prin care Delijan Victor să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și în limitele de pedeapsă stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală, să i se aplice o pedeapsă penală sub formă de amendă, în mărime de 3000 unități convenționale, iar în conformitate cu prevederile art. 65 Cod penal, să i se aplice o pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a exercita activitatea de avocat, ca profesie de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii, pe un termen de 4 (patru) ani, cu dispunerea încasării în beneficul statului a cheltuielilor judiciare, în cuantum de 5610,90 lei.

3.1. În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- la emiterea sentinței, prima instanță nu a luat în considerație prevederile art. 7, 75 Cod penal;

- prima instanță eronat a motivat neaplicarea pedepsei complementare, evidențiind că dispozițiile art. 65 alin. (3) Cod penal, nu sunt obligatorii, dar sunt lăsate la discreția instanței de judecată, urmând ca aceasta să motiveze necesitatea aplicării pedepsei complementare. Totodată, a considerat pripită concluzia primei instanțe, precum că inculpatul Delijan Victor are o vârstă de 49 ani, vârstă la care este mai dificil ca să se reprofileze după ce o mare parte a vieții sale a activat în domeniul jurisprudenței, inclusiv a avocaturii, dând dovadă de o activitate ireproșabilă. Sub acest aspect, a considerat că prima instanța a subapreciat gradul de pericolozitate al infracțiunii comise de către inculpat;

- inculpatul Delijan Victor a comis o infracțiune gravă;

- la comiterea infracțiunii s-a folosit nemijlocit de activitatea profesională de avocat pentru realizarea modului de apărare prin metode ilegale cu încălcarea normelor etice și profesionale;

- acțiunile pe care le-a întreprins în sensul convingerii lui XXXXX de transmitere a sumelor de bani pentru obținerea unei hotărâri favorabile în privința condamnatului XXXXX (acțiunile ilegale comise de către inculpat erau

îndreptate spre exonerarea de răspundere penală a lui XXXXX, care a fost condamnat de două instanțe la pedeapsă sub formă de închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b), b²) Cod penal), care, potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor grave și cu grad de pericol sporit);

- traficul de influență urma a fi realizat în privința unui spectru larg de persoane publice din cadrul Procuraturii raionului Taraclia, Judecătoria Cahul, sediul Taraclia, Curtea de Apel Cahul, inclusiv celor cu demnitate publică de la Curtea Supremă de Justiție, comiterea infracțiunii a afectat grav imaginea acestor instituții de drept, cu capacitate decizională prin prisma negării caracterului faptelor comise și imputate lui XXXXX, deprecindu-le în raport cu principiile de bază ale activității acestora (legalitate, transparență, echitate), precum și cu statutul independenței judecătorilor, prevăzut de art. 26 alin. (1) Cod de procedură penală;

- inculpatul a comis infracțiunea din interes material - obiectul material constituind suma de 400 euro și 12000 euro, (ce depășește 20 salarii medii lunare pe economie prognozate, cât și indicii economici generali și valorile coșului de consum înregistrați în stat, se evaluează ca în proporții mari, cu afectare considerabilă a valorilor sociale și rezonanța sporită negativă la percepția de societate a factorului de corupție și infracțiunilor conexe în domeniul justiției din R. Moldova) care a fost transmisă în mod ilegal inculpatului de către XXXXX care duce un mod de viață cu venituri modeste și în situația de aflare în detenție a soțului întreținător, sancțiunea solicitată de acuzatorul de stat reprezintă o pedeapsă echitabilă faptei comise, mai mult, este minimul prevăzut la norma incriminată;

- așa cum traficul de influență a fost comis în contextul exercitării activității de avocat și s-a realizat la toate etapele cercetărilor pe tot parcursul examinării cauzei clientului inculpatului aplicarea pedepsei complementare este deplin motivată și urmează a fi aplicată de instanță.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2021, apelul procurorului a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță a dat o calificare corectă faptei comise de către inculpatul Delijan Victor, vinovăția căruia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal nu a fost contestată de către inculpat și se confirmă prin materialele dosarului, precum și cu probe administrate atât la etapa urmăririi penale, cât și stabilite de către prima instanță în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect a analizat probele prezentate de către acuzatorul de stat privind faptul că inculpatul Delijan Victor a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că, întrucât la examinarea cauzei în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare se reduce cu o treime, atunci pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, poate fi stabilită în limitele de la 1 an și 4 luni până la 4 ani de închisoare.

Astfel, instanța de apel a considerat că prevederile susmenționate au fost respectate de către prima instanță și întemeiat i-a aplicat inculpatului Delijan Victor în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, pedeapsa cu închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, luându-se în considerație personalitatea inculpatului, și anume că el este căsătorit, este unicul întreținător al familiei, are la întreținere un copil minor, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, fără antecedente penale, a recunoscut vina, se căiește în cele comise, precum și lipsa circumstanțelor ce agravează răspunderea inculpatului.

Totodată, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului Delijan Victor de către prima instanță în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 4 (patru) luni și cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, reieșind din circumstanțele cauzei, corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei art. 75 Cod penal și este proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, care va duce la corectarea și reeducarea celui vinovat, luând în considerație principiul umanismului pedepsei penale, prevăzut de art. 4 Cod penal și art. 61 Cod penal.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a apreciat critic argumentul procurorului în partea solicitării aplicării pedepsei sub formă de amendă, luând în considerație faptul, că argumentele înaintate nu corespund circumstanțelor cauzei, reiterând că pedeapsa stabilită inculpatului Delijan Victor cu închisoare este echitabilă, corespunde scopurilor și sarcinilor de stabilire a pedepsei penale, în legătură cu ce, instanța de apel nu a văzut temeiuri pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, adică pedeapsă cu amendă.

În continuare, instanța de apel reiterând conținutul prevederilor art. 65 Cod penal, a evidențiat că în cazul dacă privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, instanța de judecată poate aplica această pedeapsă ca pedeapsă complementară, adică această cerință nu este obligatorie.

Sanțiunea art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal (în redacția la momentul comiterii infracțiunii) prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanță, ținând cont de prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, întemeiat i-a stabilit inculpatului Delijan Victor pedeapsă în baza art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal, fără privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, ținând cont de persoana inculpatului, și anume, că se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, a recunoscut vina și s-a căit de cele săvârșite. În cadrul urmăririi penale a colaborat cu organul de urmărire penală, fapt ce a contribuit la examinarea prezentei cauze în termene rezonabile, inclusiv, lipsa circumstanțelor ce agravează răspunderea inculpatului.

Luând în considerație circumstanțele expuse, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe privind faptul că reeducarea și corectarea inculpatului Delijan Victor este posibilă prin neaplicarea în privința acestuia a pedepsei complementare de privare de dreptul de a exercita o anumită activitate - funcția publică de avocat.

Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel reiterând prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, a apreciat că aceste cheltuieli formate inclusiv din salariul procurorului, nu sunt incluse în numărul cheltuielilor judiciare, prevăzute la art. 227 Cod de procedură penală.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, invocându-se temeiurile de recurs prevăzute de **art. 427 alin. (1), pct. 6), 10)** Cod de procedură penală, se solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1. În susținerea solicitărilor invocate în recurs, procurorul a evidențiat următoarele raționamente:

- la judecarea cauzei, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără aplicarea pedepsei complimentare conform art. 65 alin. (3) Cod penal - privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat pe un termen de 4 ani;

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, prin infracțiunea comisă de inculpat a fost prejudiciată considerabil imaginea organelor publice și instituțiilor de stat. Totodată, fapta a fost comisă de inculpat cu folosirea activității de avocat pentru realizarea modului de apărare prin metode ilegale cu încălcarea normelor etice și profesionale, ceea ce sporește considerabil gradul social- periculos al faptei comise, respectiv, în cazul dat, prin aplicarea pedepsei complimentare- privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat, va fi restabilită echitatea socială, va fi prevenită săvârșirea de noi infracțiuni de către alte persoane;

- instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor indicate de către procuror în cerere de apel, și anume că, traficarea influenței urma a fi realizată de către inculpat în privința unui spectru larg de persoane publice din cadrul Procuraturii r-lui Taraclia, Judecătoriei Cahul, Curții de Apel Cahul, inclusiv celor cu demnitate publică de la Curtea Supremă de Justiție, și respectiv, comiterea infracțiunii a afectat grav imaginea acestor instituții de drept; că infracțiunea a fost comisă de inculpat din interes material; că acțiunile care au fost întreprinse de inculpat în vederea convingerii cet. XXXXX de a transmite sumele de bani pentru obținerea unei hotărâri favorabile în privința condamnatului XXXXX, care la rândul său, a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni grave, or, instanța de apel superficial a examinat aceste argumente fără a intra în esența acestora;

- astfel, este evident că, aplicarea pedepsei complimentare va descuraja alte persoane, să comită infracțiuni cu folosirea activității sale profesionale și atribuțiilor sale de serviciu, ceea ce este foarte periculos pentru societate deoarece se creează o practică negativă, însă, aceste circumstanțe, nu au fost luate în considerație la aplicarea pedepsei nici de către prima instanță, nici de către instanța de apel.

6. La recursul ordinar declarat de către procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință inculpatul Delijan Victor cu avocatul Constantinov Victor, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului corespunde prevederilor art. 6, 7, 61, 65, 75-78 Cod penal și art.

364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei.

În consecință, consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă, or, temei de a aplica pedeapsa complementară, potrivit art. 65 alin. (3) Cod penal – nu a fost stabilit.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când: *6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În speță se atestă că, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea recurată sub aspectul individualizării greșite a pedepsei aplicate, și anume, *în partea neaplicării pedepsei complementare conform art. 65 alin. (3) Cod penal – privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și eronat a ajuns la concluzia privind *neaplicarea pedepsei complementare, în temeiul art. 65 alin. (3) Cod penal* – privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat în privința inculpatului Delijan Victor, or, în speță, Colegiul penal lărgit a constatat prezența circumstanțelor care denotă raționalitatea aplicării acesteia.

Întru elucidarea concluziilor expuse, instanța de recurs ține să noteze faptul că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de Lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, Legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, se evidențiază că fapta prejudiciabilă comisă de către inculpat face parte din categoria infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, comiterea cărora produc efecte distructive, întotdeauna fiind afectată încrederea față de autoritatea entităților publice. În același rând, are loc discreditarea acesteia în opinia publică, ce știrbește respectul de care entitățile publice trebuie să se bucure și fără de care este de neconceput o activitate eficientă a acestora.

În urma analizei deciziei instanței de apel sub aspectul invocat de către recurent, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel pripit a ajuns la soluția de a menține sentința primei instanțe, prin care inculpatului Delijan Victor, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2), lit. c) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa la limita minimă, sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 4 (patru) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complementare solicitate în baza art. 65 Cod penal, iar în baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 (un) an.

În continuarea expunerilor sale, Colegiul penal lărgit reține că infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2), lit. b) Cod penal, potrivit prevederilor art. 16 alin. Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Potrivit actelor dosarului, cauza penală a fost judecată pe baza probelor

administrare la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Subsecvent, instanța de recurs ordinar reiterează că deși norma penală incriminată inculpatului nu prevede pedeapsa complementară - *privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate*, însă, consideră că la caz, este aplicabilă dispoziția alin. (3), art. 65 Cod penal care statuează, *că privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.*

Reieșind din dispozițiile acestei norme penale, și anume prin sintagma „poate” se atestă, că stipulările de la alin. (3), art. 65 Cod penal, deși nu sunt obligatorii, instanța de judecată urmează să analizeze minuțios în fiecare caz, fapta comisă, caracterul acesteia precum și modalitatea de comitere.

Astfel, în speță Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a examinat superficial acest aspect, or, Delijan Victor, activând în calitate de avocat al CA „Delijan Victor”, acționând intenționat și urmărind scopul primirii mijloacelor financiare necuvenite, fiind angajat pentru acordarea asistenței juridice cet. XXXXX, a susținut că are influență asupra persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Prin urmare, comiterea infracțiunii a fost direct legată de exercitarea funcției de avocat, instanțele de fond ignorând această circumstanță importantă la individualizarea pedepsei complimentare.

Sub acest aspect, motivele instanței de apel precum că *”prima instanță, ținând cont de prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, întemeiat i-a stabilit inculpatului Delijan Victor pedeapsă în baza art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal, fără privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, totodată, instanța de judecată a ținut cont de persoana inculpatului, și anume că dînsul este caracterizat pozitiv, fără antecedente penale, a recunoscut vina și s-a căit în cele săvârșite. În cadrul urmăririi penale a colaborat cu organul de urmărire penală, faptul care a contribuit la examinarea prezentei cauze în termene rezonabile, lipsa circumstanțelor ce agravează răspunderea inculpatului”,* Colegiul penal lărgit le apreciază ca fiind neîntemeiate, fiind ignorate atât principiile generale de individualizare a pedepsei, cât și prevederile Părții generale a Codului penal, fapt ce impune necesitatea de a se interveni în decizia supusă recursului.

În aserțiunea dată, instanța de recurs menționează că instanța de apel, motivând soluția respingerii solicitării procurorului privind privarea inculpatului Delijan Victor de dreptul de a exercita activitatea de avocat, s-a referit la persoana inculpatului, a reținut că inculpatul se *caracterizează pozitiv*, însă din analiza materialelor cauzei nu se atestă prezența unui document în acest sens.

Totodată, Colegiul penal lărgit consideră necesar de evidențiat că aceleași circumstanțe ce au fundamentat neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului, au fost considerate atenuante și indicate de către instanța de apel la deducerea concluziei privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, precum și art.364¹ Cod de procedură penală. Inculpatul Delijan Victor

beneficiind atât de reducerea limitelor de pedeapsă, cât și de suspendarea executării pedepsei cu închisoare, cu toate că inițial partea acuzării a solicitat aplicarea pedepsei cu amendă.

Mai mult ca atât, însăși din textul Legii, instanțele de fond urmau să țină cont de caracterul faptei prejudiciabile săvârșite de cel vinovat, prevăzută de Capitolul XV al Codului Penal – *infrațiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică – trafic de influență*, or, anume inculpatul Delijan Victor activând și exercitând profesia de avocat în baza Licenței nr.1309 din 14.11.2007 în timpul acordării asistenței juridice persoanei și din interes material, având legătură causală directă cu exercitarea activității de avocat.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs ordinar consideră că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei, au ignorat, inclusiv faptul că, în cazul comiterii infracțiunilor de corupție și conexe corupției, noțiunea de „*gravitatea infracțiunii săvârșite*” la individualizarea pedepsei, trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, reprezintă un pericol social sporit, deoarece atentează activitatea normală a autorităților Statului (în prezenta speță: Procuratura, Instanțele de judecată, Curțile de Apel, Curtea Supremă de Justiție), a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit imaginea acestora, inclusiv și – Uniunea avocaților din Republica Moldova.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit concluzionează că în circumstanțele reținute, instanța de apel nu s-a expus întemeiat și justificat în privința neaplicării față de inculpatul Delijan Victor a pedepsei complementare - privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat, potrivit art. 65 alin. (3) Cod penal, urmând a ține cont că, pentru a atinge scopul Legii penale, pedeapsa trebuie fie într-o măsură suficientă pentru a asigura restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Rezumând circumstanțele constatate, Colegiul penal lărgit conchide că, la caz, sunt aplicabile temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, fapt care determină casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura penală și în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului Delijan Victor, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

În acest context, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii penale și procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, să procedeze la individualizarea pedepsei penale în conformitate cu prevederile Legii, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin.(1), pct.2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, *Sîrbu Lilia*.

Casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 31 mai 2021, în cauza penală în privința lui **Delijan Victor XXXXX**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 martie 2021**.

Președinte

Plămădeală Ghenadie

Judecători

Filincova Svetlana

Ghervas Maria

Miron Aliona

Pitic Mariana